

ע"פ 34168/08/14 - אורי טלי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 34168-08-14 טלי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 0-2314-41505-2011

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופטת שרה דותן
המערער: אורי טלי
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

1. לאחר שמיעת ראיות הורשע המערער בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש, עבירה על סעיף 380 לחוק העונשין. בית המשפט הטיל על המערער 7 חודשי מאסר על תנאי באשר לעבירה על-פי סעיף 380 לחוק, 3 חודשי מאסר על תנאי באשר לעבירה על-פי סעיף 379 לחוק, קנס כספי בסך 1,500 ₪ וכן חויב המערער לפצות את המתלוננת באירוע, אף זאת בסכום של 1,500 ₪.

הערעור שבפנינו נסוב הן על ההרשעה והן על גזר הדין. הערעור על ההרשעה מתייחס גם לשאלת הבסיס הראייתי והמשפטי העומד בבסיס הכרעת הדין, וגם להחלטתה של כב' השופטת קמא שלא להיענות לעתירה לסיום ההליך באי הרשעה.

2. אלה העובדות הרלוונטיות:

בתאריך 6.8.11 נהג המערער סמוך לרחוב רחל בגבעתיים. המתלוננת בתיק זה העירה לו כי הוא נוסע נגד כיוון התנועה, בהמשך פגע המערער עם מכוניתו במכוניתה של המערער מאחור והשניים יצאו כל אחד מרכבו. על-פי ממצאיו של בית משפט קמא, המתלוננת ניגשה בשלב מסוים למכוניתו של המערער ושמה רגל לפני הגלגל הימני, בכך מנעה ממנו מלהסיע את מכוניתו. אז יצא המערער מהמכונית, תפס במתלוננת בזרועה או בזרועותיה והרחיק אותה מהמכונית. למתלוננת, כך על-פי הממצאים שנקבעו, נגרמו המטומות בזרועה שהם חבלה ממשית ומכאן הרשעתו בעבירה על-פי סעיף 380.

3. אלה האדנים העיקריים בהחלטתה של כב' השופטת קמא:

א. בית המשפט נתן אמון בעדותה של המתלוננת. האמון הוא מנומק. אליבא דבית משפט קמא המתלוננת מסרה את עדותה באורח ענייני, עקבי ושוטף, הקפידה לתאר את סדר ההתרחשויות, לא סטתה מגרסתה גם בחקירה הנגדית, ענתה על ל שאלה שנשאלה על-ידי הסנגור, סיפקה תיאור מדויק להשתלשלות האירועים ובשורה התחתונה: "בחינת עדותה של המתלוננת בעיניים חקרניות לא הותירה בי כל ספק כי המתלוננת דוברת אמת, כי כל שלב באירוע התרחש בהתאם לגרסתה...".

ב. בית המשפט לא האמין למערער. בית המשפט התרשם כי המערער הוא איש ריב ומדון, קצר רוח ומתנשא. כבר בתחילת עדותו ניתן היה להתרשם מהדרך הבוטה שבה הגיב המערער להערת המתלוננת כי הוא נוהג בניגוד לכיוון התנועה. לאורך כל עדותו בלטו קוצר רוח ועצבנותו, כמו גם התנשאות וזלזול. התנהגות זו עולה בקנה אחד, כך לשיטתה של השופטת קמא, גם עם התנהגותו בזמן מעשהו. המערער הגדיל עשות כאשר מסר פרטים מוקצנים ביחס להתנהלותה של המערערת, ניסה להציגה כלא נורמלית וכאישה פראית ואלימה. בחקירה הנגדית עלו סתירות שונות מעדותו, כך למשל טען המערער כי המתלוננת טלטלה את המראה במכוניתו ובית המשפט קבע, כי הטענות אינן אמת: "אין זאת אלא שהנאשם הגה בזדון גרסה שקרית אשר נועדה לשוות אופי חוקי לתפיסתה".

ג. קביעות המהימנות מתייחסות גם לעדי הראיה שהובאו הן מצד המדינה והן מצד המערער. כדי להבהיר, התביעה העידה את חתנה של המתלוננת שהוזעק על ידה בזמן אמת למקום האירוע. החתן לא ראה את תחילת ההתרחשות, אולם העיד כי המכוניות עמדו "בסיטואציה קצת מוזרה", הוא חשש כי המערער הוא אדם אלים ועל כן נעמד בינו לבין המתלוננת ובאותו רגע הדף אותו המערער. בית המשפט התרשם כי: "עדותו של מעוז (החתן) על כל חלקיה היתה עניינית וברורה ועוררה אמון, כך ביחס לתמונת המצב... וכך ביחס להעדפתו בידי הנאשם" (המערער).

העד העיד גם על כך שמספר ימים לאחר מכן ראה סימנים כחולים על ידיה של המתלוננת ותיעד אותם במצלמתו. בית המשפט קיבל את דבריו גם בנקודה זו. אכן לא היתה מחלוקת על כך שהתמונות הומצאו למטרה, הגם שלא היה תיעוד מדויק באשר לדרך המצאתן. בית המשפט לא התעלם מכך. עדיין קיבל, כי התמונות צולמו בתאריך המוטבע עליהן, קרי: 5 ימים לאחר האירוע וראה בתמונות חלק בלתי נפרד מחומר הראיות. לא היתה מחלוקת על כך שהצילומים נמסרו להגנה לעיון ולצילום.

ד. מטעם ההגנה העיד העד ניל שרמן שהיה עם המערער בזמן האירוע במכונית. בית המשפט לא האמין לעד זה. גם הפעם אי האמון הוא מנומק. בית המשפט התרשם כי העד מנסה להשמיץ את המתלוננת ולהבאיש את ריחה. הוא כינה אותה בכינויים שונים פעמים רבות. את תפיסת המתלוננת בידיו של המערער תיאר העד כאירוע מינורי, "כמעט מעודן ורגיש" ואמר, כי הנאשם הזיז אותה בזירות תוך שימוש בשפת אמו (אנגלית) carefully. בית המשפט מנה נימוקים נוספים לחוסר האמון בגרסתו של עד זה.

בשורה התחתונה, תוך העדפת עדי התביעה ועל בסיס ממצאי המהימנות המובהקים כמפורט לעיל ותוך מתן משקל גם לתמונות שהנציחו כאמור המטומות בזרועה של המתלוננת כתוצאה מהתפיסה שתפס

בה המערער קבע בית המשפט, כי התביעה הוכיחה את העבירה המיוחסת למערער מעבר לספק סביר והרשיע אותו גם.

4. בשלב הנוסף קבע בית המשפט כי אין מקום לקבלת תסקיר של שירות מבחן ודחה את עתירתה של הסנגוריה לבטל את ההרשעה ולהסתפק במקרה זה בסיום ההליך ללא הרשעה.

5. הודעת הערעור שבפנינו ארוכה, מפורטת ומשתרעת על עמודים רבים. אין לך כמעט סייג מהסייגים המנויים בסעיף 34 לחוק העונשין שהסנגוריה לא הפנתה אליו. כך גם באשר לטענות אחרות, קשה להעלות על הדעת טענה שלא נטענה בתיק זה.

אלה עיקרי הדברים:

א. הסנגוריה חולקת על ממצאי המהימנות של בית משפט קמא. לשיטתה, היו סתירות של ממש בגרסתה של המתלוננת. כך למשל הושם דגש רב על השאלה האם המתלוננת נחבלה בשתי זרועותיה או רק בזרוע אחת. הושם דגש רב על התאריך שבו הוגשו התמונות.

ב. הסנגוריה מלינה על כך שבית המשפט עשה שימוש בהתרשמותו כי המתלוננת היא אישה אינטליגנטית קרדום לחפור בו. התרשמות זו אינה מהווה לגיטימציה או בסיס משפטי לענין קביעות המהימנות לצורך ממצאי מהימנות.

ג. עוד טוענת הסנגוריה, כי המערער לא נחקר במשטרה על חשד לביצוע תקיפה הגורמת חבלה, אלא רק תקיפה סתם. המערער לא נחקר בקשר לתמונות והעולה מהן. באותו הקשר קובלת הסנגוריה גם על כך שלא נערך עימות בין המתלוננת למערער וגם בכך קופחו זכויותיו בחקירה.

ד. לגבי העד ניל שרמן (שנסע במכונית המערער), עד ההגנה, הסנגוריה מלינה על כך שהוא לא זומן בשעתו לחקירה במשטרה ולא נגבתה הודעתו, הגם שהמערער אמר בזמן אמת כי היה עמו נוסע במכונית.

6. במישור המשפטי, כאמור בפי הסנגוריה טענות רבות:

א. הטענה הראשונה היא כי הגשת כתב האישום בתיק זה נגד המערער יש בו משום אכיפה בררנית. המתלוננת היא שנטלה את החוק לידיה, נעמדה כשרגלה מתחת לרכבו של המערער ובכך מנעה ממנו מלהזיז את הרכב. לטענת הסנגוריה, יש בכך משום פגיעה בחירותו ובחופש התנועה שלו ומשום כך היה מקום להגיש נגדה כתב אישום. העבירה אותה מייחסת הסנגוריה למתלוננת היא עבירה על תקנה 145 לתקנות התעבורה שמכתיבה אל אורח ההתנהגות המצופה ממי שהיה מעורב בתאונה. משלא הוגש נגדה כתב אישום עומדת למערער טענת הגנה מן הצדק המבוססת על אכיפה בררנית. ולו מטעם זה היה מקום לבטל את כתב האישום ולזכות את המערער.

ב. לחילופין, טוענת הסנגוריה, כי עומדת למערער הגנת צורך והגנה עצמית. לענין צורך: המערער קרא למתלוננת לחדול ממעשיה ומשלא נענתה לקריאתו, לא היה מנוס אלא לצאת מהרכב, לגשת אל המתלוננת ולהזיז אותה. לא היתה דרך אחרת לנטרול הסכנה הממשית בה היו נתונים חירותו ורכושו של המערער באותה עת (סעיף 3 לפרק ט' להודעת הערער).

ג. באשר להגנה עצמית, הטענה חוזרת על עצמה, המערער היה בסיכון מוחשי לפגיעה בחירותו וברכושו. המתלוננת נשענה על המראה, ניסתה לתלוש אותה ולא היתה למערער ברירה, זולת הסרת האיום. בחינת סבירות מעשיו של המערער צריכה להיעשות במבחן אובייקטיבי. בנסיבות הללו, על-פי מבחן אובייקטיבי, פעל המערער כשורה ובאופן מידתי. כל רצונו היה לסלק את המתלוננת אשר פעלה שלא כדין. אין מדובר בתגובה מופרזת ואף לא בתגובה שיש בה מימד של ענישה ועל-כן עומדת לו הגנה זו.

ד. אם לא די באפשרויות שנטענו לעיל, טוענת הסנגוריה גם כי עומדת למערער טענת זוטי דברים. מלכתחילה לא הוכחו הפגיעות שעל-כן לא היה מקום להרשיע אותו בעבירה על-פי סעיף 380, אלא לכל היותר בעבירה על סעיף 379 תקיפה סתם. לו היתה מתקבלת טענה זו ממילא היה מקום לטענת זוטי דברים. מדובר בתקרית קטנה וחסרת משמעות שיצאה מכלל פרופורציה, הא ותו לא.

7. לענין סיום ההליך, הסנגוריה מלינה על כך שבית המשפט לא נעתר לקבלת תסקיר וקבע מה שקבע בלא שיהיה כלי זה מונח בפניו. ההרשעה עשויה לפגוע במערער. המערער הוא הנדסאי בנין. הוא עובד עם גופים מוסדיים. הרשעה עלולה למנוע ממנו להשתתף במכרזים ומכאן הפגיעה הפוטנציאלית בפרנסתו. המערער הוא גרוש, אב לילדה ונושא במזונותיה. הוא עבר מחלה קשה. הוא נעדר עבר פלילי.

8. המשיבה תומכת במסקנותיו הן העובדתיות והן המשפטיות של בית משפט קמא. כל ממצאי המהימנות של בית המשפט מבוססים ומעוגנים היטב בחומר הראיות שהיה בפניו. למערער לא עומדת אף אחת מההגנות שאותן מנה. המערער אכן תקף את המתלוננת. ההמטומות מנציחות את הפגיעה שספגה באותו אירוע ומכאן שההרשעה במקומה.

דין והכרעה:

9. שמענו תיק זה לאורך שעה ארוכה, זאת לאחר עיון מעמיק בהודעת הערער המפורטת שאינה מותירה אבן על אבן. לאחר שעשינו זאת דעתנו היא כי אין מקום להתערבותנו לא במישור ההכרעה העובדתית ולא במישור ההכרעה המשפטית.

להלן נתייחס לטיעונים במידה ובהיקף הנחוצים לשיטתנו:

באשר לממצאי המהימנות - כפי שצינה כב' השופטת קמא, חלק מהדברים לא היו שנויים כלל במחלוקת. לא היתה מחלוקת על תחילתו של האירוע שהמתלוננת העירה למערער בכך שהוא נכנס למקום בו אין כניסה.

נראה שהערה זו עוררה את חמתו של המערער ומכאן ואילך הדברים התדרדרו. מקובלת עלינו קביעתה של כב' השופטת קמא, כי המערער פגע ברכבו בצידו השמאלי של מכונית המתלוננת. המתלוננת דרשה כי יוזמן בוחן למקום, גם נתון זה לא היה שנוי במחלוקת. בית המשפט קיבל את גרסתה של המתלוננת ולפיה, המערער הודיע לה כי אם אכן תזמין משטרה הוא יטען כי היא זו שנסעה רוורס ופגעה במכוניתו.

10. כפי שצינו בסקירת העובדות לעיל, מדובר בממצאי מהימנות מובהקים וברורים המתייחסים אחד לאחד לכל הטענות שהועלו. איננו מחדשים מאום כאשר אנו אומרים כי ערכאת הערעור ממעטת בהתערבות בממצאי מהימנות ונוהגת איפוק רב בנושא זה. המקרה שבפנינו איננו אחד מאותם מקרים חריגים שבהם ערכאת הערעור יוצאת מגדרה ומתערבת בממצאי מהימנות. התנהגותו של המערער זרמה לאורך כל הדרך בכיוון אחד. נראה שהמערער אכן יצא מגדרו ונהג באלימות פיזית ומילולית לאורך כל האירוע. לצערנו, כערכאת ערעור השומעת תיקים רבים מסוג זה אנו נתקלים לא אחת בכך שאירועים על רקע שימוש בדרך מביאים לתגובות לא מידתיות ולא פרופורציונאליות ונראה שכך ארע גם במקרה זה. מכל מקום, קביעות המהימנות של בית משפט קמא מבוססות על שני האדנים הקלאסיים: מחד גיסא, התרשמותו של בית משפט קמא מהעדים שנשמעו בפניו, הן עדי התביעה והן עדי ההגנה ומאידך גיסא, בחינת היגיון הדברים, סבירות הטענות והשתלבותן זו בזו ובמצאים הפיזיים שהיו בפני בית משפט קמא.

11. באשר לתמונות, כאמור הסנגוריה ייחסה משקל רב לנושא זה וטענה כי התמונות לא בהכרח מנציחות את הפגיעות שנגרמו למתלוננת בעטיו של המערער. הסנגוריה מפנה את תשומת הלב לכך שהתמונות צולמו 5 ימים לאחר מכן. עוד טוענת הסנגוריה, כי אנשים נוספים במקום משכו את המתלוננת ושמה נגרמו הפגיעות כתוצאה מפעולת אותם אנשים ולא מהתפיסה שתפס המערער בזרועותיה. גם בטענות אלה לא מצאנו ממש. לגבי התאריך שבו צולמו התמונות, הקביעה כי התמונות מנציחות את מצבה של המתלוננת כתוצאה מהאירוע, אף היא קביעת מהימנות בבסיסה. המתלוננת העידה בבית המשפט כי בזמן מעשה לא חשה כאב בשל סערת רוחה ורק מאוחר יותר הרגישה בחבלות והן תועדו על-ידי חתנה. החתן מעיד שהוא צילם את התמונות. בגדר ידיעה שיפוטית כי המוטומות מסוג זה ייתכן ואינן מופיעות ברגע האירוע אלא ימים ספורים לאחר מכן ומכאן שגרסת המתלוננת סבירה ולא נמצא בה שום פגם בבחינת הגיון הדברים.

באשר לטענה כי ייתכן ואנשים אחרים במקום גרמו להמוטומות, עיינו בפרוטוקול בית המשפט, אין חקירה ממשית בהקשר זה, ההפניה לאותו קטע בפרוטוקול שבו כביכול הוטחה במתלוננת טענה זאת מצביעה על כך כי החקירה היא לקונית ואיננה מבססת כל אפשרות כי ההמוטומות נגרמו על-ידי אחרים.

12. באשר לדחיית גרסת המערער, גם כאן הדברים מנומקים. בית המשפט מצא סתירות בדבריו. התרשם גם מהאדם העומד בפניו. מאופן עדותו. גם לגביו עשה בית המשפט שימוש בשני הכלים העומדים לרשותו, קרי: התרשמות ובחינת היגיון הדברים ואיננו סבורים כי יש להתערב בכך.

לא מצאנו ממש גם בטענה באשר להתנהלותה של החקירה. אין לך תיק כמעט שבו לא נטען למחדלי חקירה כאלה ואחרים כך גם במקרה הנוכחי. ייתכן שהיה על המשטרה לשאול לשמו של הנוסע במכונית בזמן אמת ולחקור אותו מיידית. יחד עם זאת, לא ראינו כיצד נפגעה בכך זכות מזכויותיו של המערער. העד העיד בסופו של יום. הוא לא טען כי איננו זוכר את המקרה. הוא לא העיד בעל כורחו אלא מתוך רצון לסייע למערער שעל כן

הגנתו של המערער מוצתה באשר לעד זה.

13. לא מצאנו ממש גם בטענה כי לא הוכחה שרשרת המוצגים באשר לאופן מסירתן של התמונות לחוקרי המשטרה. מקובלת עלינו קביעתה של כב' השופטת קמא, כי אם יש פגם הרי שהוא מתרפא בכך שעל התמונות מוטבעת חותמת של תאריך צילומן ואין חשש שהחותמת מזויפת.

14. אין ממש גם בטענה בדבר אי אזהרתו של המערער בעבירה על תקיפה לפי סעיף 380. האזהרה צריכה להתייחס לעובדות והעובדות הונחו בפני המערער וניתנה לו הזדמנות מלאה לפרוס את גרסתו על כל פרטיה. הראיה לכך שהמערער אכן פרס את גרסתו במלואה, מצויה בכך שבבית המשפט, כאשר לכל הדעות יכול היה לומר כל מה שרצה, ולאחר התייעצות עם סנגורו, חזרה הגרסה על עצמה בעיקרה. עוד איננו מקבלים כי זכויותיו של המערער נגרעו בכך שלא נערך עימות בינו לבין המתלוננת. אין לחשוד זכות מוקנית לעריכת עימות. אמצעי החקירה צריכים להיות מותאמים להיקף החומר המצוי בפני החוקרים ולהחלטתם והתרשמותם בזמן אמת מהן פעולות החקירה הנדרשות.

15. באשר לטענות המשפטיות:

ריבויין שמא הוא מצביע על כך שגם הסנגוריה לא סברה כי יש טענת הגנה מובהקת, אחרת הדעת נותנת כי היתה מעלה טענה ממוקדת ולא טענות רבות כל-כך. רק כדי לסבר את האוזן נתייחס בקצרה לטענות שהועלו. באשר לאכיפה בררנית: המעט שנוכל לומר הוא כי לא ברור לנו על סמך מה הועלתה טענה זו. למערער יוחסה עבירה בעלת דרגת חומרה לא מבוטלת. למתלוננת ניתן היה במאמץ למצוא הוראת חיקוק שאולי הולמת תקנת תעבורה. החוקרים רשאים היו להגיע למסקנה כי יש מקום להגיש כתב אישום נגד המערער ולא להגיש כתב אישום נגד המתלוננת. אין מדובר במצב עובדתי זהה.

מעבר לנדרש נוסף עוד, כי בית המשפט אינו "תובע על" ואינו שם עצמו בנעליה של התביעה. רשאית התביעה לגבש את שיקוליה באשר להגשת כתב אישום. כך נעשה גם במקרה הנוכחי ואין מקום להתערבותנו.

16. באשר לטענות הגנה עצמית וצורך: מוטב להן לטענות אלה שלא הועלו משהועלו. למערער לא נשקפה שום סכנה קיומית ואף לא סכנה לפגיעה כלשהי לא ברכושו ולא בגופו. כל שעשתה המתלוננת היה לשים את רגלה מתחת לגלגל כיוון שסברה כי המערער רוצה לעזוב את המקום. בין אם צדקה ובין אם לא צדקה לרכב לא נשקפה סכנה, על אחת כמה וכמה למערער לא נשקפה סכנה. המערער גם יכול היה פיזית לעזוב את המקום. המערער היה מודע לכך שלמקום הוזמנה משטרה. החובה לפנות את כלי הרכב לא היתה מוטלת עליו שעל-כן אין בסיס ולו בסיס מינימאלי אף לא לאחת מההגנות שהעלה.

כך גם באשר לזוטי דברים, אפילו היתה מתקבלת הטענה שהמדובר בתקיפה ולא בתקיפה שגורמת חבלה של ממש, איננו סבורים כי זהו המקרה לזוטי דברים. כפי שפתחנו ואמרנו, מקרי אלימות ובריונות על רקע שימוש בדרך הם תופעה נפוצה, חובה על בית המשפט לתרום את תרומתו במלחמה בביעור נגע זה ולשרש את התופעה. התייחסות אליה כאל זוטי דברים עלולה לפעול בכיוון ההפוך. נסיבות תיק זה אינן מצדיקות התייחסות חריגה.

17. האמור לעיל עונה גם לנושא סיום ההליך באי הרשעה. מקובלים עלינו כל דבריה של השופטת קמא

בנושא זה. המערער גם לא נטל אחריות לאורך כל הדרך. המערער ניהל את התיק ועמד על זכותו, זוהי כמובן זכותו ואיש אינו בא עמו חשבון על כך, אולם לענין סיום ההליך באי הרשעה יש משקל גם לנטילת אחריות בדיעבד. הענישה היא מידתית, ראויה, צופה פני עתיד בלבד ואין מקום להתערב בה.

התוצאה היא כי אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום י"ג שבט תשע"ה, 02/02/2015 במעמד הנוכחים.

**דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד**

ג'ורג קרא, ס"נ

שרה דותן, שופטת